

A Pesti Központi Kerületi Bíróság

a Réti, Antall és Madl Ügyvédi Iroda (1077 Budapest, Wesselényi u. 16/a.) által képviselt **Summit Pénzügyi Zrt.** (1095 Budapest, Máriássy u. 5.) **felperesnek,**

a dr. Gerencsér Éva ügyvéd (1033 Budapest, Flórián tér 4-5.) által képviselt **alperes** ellen,

kölcsön visszafizetése iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t:

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 94.132,- (kilencvennégyezer-egyszázharminckettő) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül ennél a bíróságnál 3 példányban benyújtandó és a Fővárosi Törvényszékhez címzett fellebbezésnek van helye.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson bírálja el, de a felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívül történő elbírálását. Ha a fellebbezés csak a kamat fizetésére, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, vagy csak az ítélet indokolása ellen irányul, a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, de a fellebbező fél a fellebbezésében kérheti tárgyalás tartását.

I n d o k o l á s

A felperes pénzügyi vállalkozás részére a perben nem álló gépjármű márkakereskedő cég, a Takachi Hungary Kft. végzett ügynöki szerződés alapján pénzügyi szolgáltatás közvetítésére vonatkozó tevékenységet (pénzügyi ügynöki tevékenységet). A márkakereskedő a szerződés 1. pontjában nevesített státusza alapján jogosult volt a felperes nevében fogyasztási kölcsön-szerződés megkötésére. Az ügynöki szerződés mellékletében a Takachi Hungary Kft. a felperes hozzájárulásával meghatalmazást adott az ott felsorolt alkalmazottainak a képviseleti joga gyakorlására. A perben nem álló Samu Gábor a Takachi Hungary Kft. alkalmazottja volt, aki az ügynöki szerződés mellékletében felsorolt alkalmazottak között nem szerepelt, nem volt írásbeli alakban kapott, érvényes meghatalmazása olyan szerződések megkötésére, melyre a Takachi Hungary Kft.-t a felperessel kötött ügynöki szerződés feljogosította.

A felperes a Takachi Hungary Kft. márkakereskedő által eladásra kínált Renault Megane Berline 1.4. 16 típusú, forgalmi rendszámú gépkocsi vételárát a felperes által nyújtott kölcsönből kívánta finanszírozni. Ennek érdekében a márkakereskedő üzlethelyiségében az alperes és a felperes nevében eljáró Takachi Hungary Kft. meghatalmazott a felperes által erre a célra rendszeresített általános szerződési feltételeket tartalmazó nyomtatvány, valamint a felperes által előre egyoldalúan meghatározott, egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételeket tartalmazó mellékletek felhasználásával japán yen (JPY) alapú FH 2007 / szerződésszámú fogyasztási kölcsön-szerződést készítettek. Az okiratokat az alperes, valamint a Takachi Hungary Kft. meghatalmazott nevében a képviseleti joggal nem rendelkező Samu Gábor alkalmazott írta alá.

Az így készített kölcsön-szerződés szerint annak tartalmát a szerződő felek aláírás előtt megismerték, feltételeit magukra nézve kötelezőnek elfogadták, ennek tudatában írták alá a szerződést és annak elválaszthatatlan mellékleteit (16.8. pont), melyeket aláírásukkal elfogadva a szerződéshez csatoltak (1.1.16. pont). Az 1. számú melléklet az „Adatlap”, a 2. számú a „Törlesztési Táblázat”, az 5. számú az „Elszámolás során felmerülő költségek listája” volt. Az 1. és 5. számú mellékleteket aláírták, a 2. számú mellékletet képező „Törlesztési Táblázatot” nem.

A kölcsönösszeget az „Adatlap” forint összegben tartalmazta, devizában nem került meghatározásra, kizárólag annyi szerepelt az „Adatalapon”, hogy a forintban kifejezett kölcsönösszeget milyen deviza árfolyamon (1,63 HUF/JPY) nyújtja a finanszírozó (felperes). A kölcsön-szerződés általános szerződési feltételei utaltak arra, hogy a kölcsön-szerződés részletesen meghatározza deviza vételi és az eladási árfolyamok konkrét alkalmazását (1.1.17. pont), ténylegesen azonban a szerződés deviza árfolyamként csak a deviza eladási árfolyam alkalmazásával foglalkozott, amit a törlesztő részletek összegét befolyásoló tényezőként határozott meg azzal, hogy az ennek változásából eredő különbözetet (árfolyamkorrekciót) a törlesztések jóváírását követő számlában írja jóvá vagy terheli az adósra (alperes) a finanszírozó (felperes). A szerződés külön nem mondta ki, hogy az 1,63 HUF/JPY árfolyamszint ténylegesen deviza vételi vagy eladási árfolyam. A valóságban az a referencia bank 2007. március 8-án vállalati ügyfelek részére közzétett deviza vételi árfolyama volt. A „Törlesztési Táblázat” szerint a táblázatban szereplő törlesztő részletek összegét is ezzel az árfolyammal számították, amire a szerződésben külön sehol nem utaltak. Egyedül a

„Törlesztő Táblázatban” jelent meg a deviza vételi árfolyam alkalmazása akként, hogy a törlesztések tőkéből és kamatból álló összegét a deviza vételi és eladási árfolyam különbsége alapján terheli további 224,- Ft összegű havi korrekció, ami a havi értesítőkön szerepelni fog az árfolyam korrekcióval együtt aktualizált értéken, továbbá ugyancsak a „Törlesztő Táblázatban” nyert rögzítést az, hogy a THM értékében a deviza eladási-vételi árfolyam 2007. március 10-i különbsége figyelembevételre került. A törlesztő részleteken felül havonta felszámítani szándékozott 224,- Ft a valóságban a Raiffeisen Bank Rt. 2007. március 8-án fennálló vállalati ügyfelek részére alkalmazott szerződéskötéskor fennálló 1,63-re kerekített HUF/JPY deviza vételi és 1,64-re kerekített JPY/HUF eladási árfolyamának az egy havi vételi árfolyamon számított törlesztő részlet összegére eső különbözete volt.

A törlesztő részleteknél alkalmazott árfolyam korrekció meghatározásának mechanizmusát egy referencia bank (Raiffeisen Bank Rt.) árfolyamszintjéhez (eladási árfolyam) kötötték. A referencia banknak naponta többféle JPY/HUF eladási árfolyama volt, melyek között a vállalati ügyfelei részére naponta csak egy JPY/HUF eladási árfolyamot alkalmazott. A kölcsönszerződésben nem volt az meghatározva, hogy a referencia bank napi JPY/HUF eladási árfolyamai közül a vállalati ügyfeleknek irányadó kerül majd alkalmazásra.

Az általános szerződési feltételek értelmében a kölcsön változó kamatozású volt. A kamat mértékét a szerződési feltételekben az *irányadó kamatlábhoz* kötötte a finanszírozó (felperes) akként, hogy aszerint kötelezettséget vállalt arra, hogy a kamatszintet az ott meghatározott időközönként felülvizsgálja, és amennyiben az több mint 10%-kal eltér a szerződés megkötésekor érvényes irányadó kamatlábtól, az eltérés irányában, a változásnak megfelelően módosítja az ügyleti kamatlábat. A kölcsönszerződés általános szerződési feltételei forint, euro, svájci frank alapú kölcsöntől eltérő esetre az *irányadó kamatlábat* az „Adatlapon” meghatározott kamatlábként határozták meg (1.1.19. pont). Az „Adatlap” ennek megfelelően rögzítette az ügyleti kamat szerződéskötéskori éves %-os mértékét és rögzítette, hogy az *a TIBOR változásához képest módosulhat*.

Az általános szerződési feltételek (7.6. pont) jogosultságot biztosítottak a finanszírozó (felperes) részére a szerződés valódi egyoldalú módosítására is azzal, hogy a finanszírozó jogosult az irányadó kamatláb hirtelen változásnak minősített, 30 napon belüli több mint 10 %-os változását azonnal követni. Ennek mértékét a szerződési feltételek nem határozták meg. A „Törlesztési Táblázatban” meghatározott 224,- Ft *havi korrekció* kapcsán a táblázatban rögzítést nyert, hogy az a finanszírozótól (felperestől) független pénzügyi változásokból eredően a futamidő alatt *módosulhat az Üzletszabályzat ide vonatkozó részei szerint*. Az Üzletszabályzatnak nem voltak ide vonatkozó részei.

Az „Adatlap” tartalmazta a THM-et (16,68%), nevesítette a szerződésmódosítási és felbontási díjat és meghatározta %-os mértékét (az elszámoláskor fennálló tőketartozás 3%-a, de minimum 25.000,- Ft). Az 5. számú melléklet olyan költségeket tartalmazott - néhány esetben összegszerűen is megjelölve - melyek a szerződésben vállalt kötelezettség nem teljesítéséből származnak. Egyéb költséget összegszerűen, illetve %-os mértékben a kölcsönszerződés általános szerződési feltételei és a mellékletek nem tartalmaztak.

A fenti okirat aláírásával egyidejűleg 2007. március 14-én aláírásra került a felperes nevében eljáró meghatalmazott nevében ugyancsak Samu Gábor alkalmazott és az alperes által egy másik okirat is, melyben foglalt jognyilatkozatok szerint a felperes és az alperes 2012. március 14-ig terjedő időre a kölcsönszerződés általános szerződési feltételei között a vételár megjelölésével opciós jogot alapítanak a Renault Megane Berline 1.4. 16 típusú, forgalmi rendszámú gépkocsira.

Samu Gábor alkalmazott jognyilatkozatát a felperes utólag írásban nem hagyta jóvá, azonban ezt a szándékát ráutaló magatartással kinyilvánította akként, hogy az „Adatlapon” meghatározott 1.710.000,- Ft kölcsönösszeget az alperes rendelkezésére bocsátotta, majd az alperesnek havonta rendszeres díjbekérőket (értesítés) küldött az aktuálisan fizetendő törlesztő részletek összegéről, melyeken felül a „Törlesztési Táblázatban” nevesített 224,- Ft összegű havi korrekció nem került felszámításra.

A felek 2008. november 7-én aláírt okiratban a kölcsönszerződést módosították azzal, hogy a törlesztő részletek után kalkulált árfolyam korrekció összegét az alperes a futamidő végén egyösszegben köteles megfizetni.

Az alperes nem fizette meg a felperesnek a részére küldött 2010. június 14-i, és a 2010. július 14-i fizetési határidejű díjbekérőkben (értesítőkben) meghatározott törlesztő részleteket, ezért a felperes a 2010. július 30-án kelt, 2010. augusztus 2-án kézbesített levelében azonnali hatályú felmondó nyilatkozatot közölt az alperessel, melyet a kölcsönszerződés általános szerződési feltételeiben (10.5. pont) meghatározott, a lejárt esedékességű tartozás 8 munkanap alatt eszközölt kifizetésének a bontó feltételéhez kötött. A bontó feltétel nem következett be. A felperes ezt követően a 2010. augusztus 23-án kelt, 2011. március 10-én kézbesített levelében a gépjárműre kikötött opciós jogának a gyakorlására irányuló jognyilatkozatot közölt az alperessel. Az alperes a gépjárművet a levélben közölt felhívásra önként nem adta át a felperesnek, ezért azt az alperes távollétében 2011. április 27-én a felperes megbízottja elszállította az alperes háza elől.

A felperes a 2011. június 30-án kelt, 2011. július 13-án kézbesített levelében közölte az alperessel, hogy a felmondás folytán megszűnt kölcsönszerződés alapján, a gépjármű opciós vételárának, és a gépjármű tulajdonjogának a megszerzésével kapcsolatosan felmerült költségeinek az elszámolásával 1.482.389,- Ft a megszűnt szerződésből eredő követelése. Az elszámoló levélben közölt összeget az alperes a felperesnek nem fizette meg.

A fizetési meghagyással szemben benyújtott ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes a módosított keresetében elsődlegesen kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.482.389,- forint és ennek 2010. augusztus 3-tól a kifizetés napjáig járó a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő mértékű késedelmi kamat, valamint a perköltsége megfizetésére.

Másodlagosan az érvénytelenség Hpt. 213. § (1) bekezdés b), c) és d), és e) pontjában nevesített okainak a kiküszöbölése iránt terjesztett elő kereseti kérelmet azzal, hogy a bíróság nyilvánítsa érvényessé a felek szerződését akként, hogy az árfolyamrés összege 224,- Ft, az ügyleti kamat változatlanul az eredeti kölcsönszerződés megkötésekor rögzített ügyleti kamat, és a Raiffeisen Bank Zrt. vállalati ügyfeleknek közzétett árfolyama az irányadó a törlesztőrészek összegének meghatározásakor.

Elsődleges keresete jogalapját az alperessel kötött kölcsönszerződésre, valamint a Ptk. 321. § (1) bekezdésére alapította.

Az alperes elsődlegesen előterjesztett érdemi védekezésére nézve kifejtette, hogy álláspontja szerint írásbeli alakban érvényes kölcsönszerződést kötött az alperessel, mert Samu Gábor ugyan a Takachi Hungary Kft. kölcsönszerződés aláírására meghatalmazott munkavállalói között adminisztrációs hibából nem szerepelt, ezért álképviselőnek minősült, eljárását azonban a felperes utólag jóváhagyta (Ptk. 221. § (1) bek.), amit kifejezett azzal, hogy a kölcsönösszeget az alperes rendelkezésére bocsátotta, a szerződést nyilvántartásba vette és a későbbiekben számlákat állított ki. Álláspontja szerint Samu Gábort, mint a Takachi Hungary

Kft. munkavállalóját a szerződés megkötése során a Ptk. 220. § (1) bekezdése értelmében is a Takachi Hungary Kft. képviselőjének kell tekinteni.

Az alperes másodlagos érdemi védekezésére nézve előadta, hogy az Adatlap tartalmazta a THM-et, amelynek a 41/1997. (III.5.) Korm. rendeletben meghatározottak szerinti számítása során figyelembe nem vett egyéb költségek meghatározása és összege a szerződésmódosítási vagy felbontási díj tekintetében az Adatlapon, az elszámolás során felmerülő költségek körében az 5. számú mellékletben szerepelt. Álláspontja szerint a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján a THM számítása során figyelembe nem vett költségek körében nem is kellett feltüntetnie azokat a költségeket, melyeket a technikai jellegű alacsonyabb rendű 41/1997. (III.5.) Korm. rendeletben a THM számítása során figyelembe nem vehető költségként jelöltek meg. Életszerűtlen is, hogy tranzakciós díjat tartalmazzon a szerződés. Ekként álláspontja szerint a kölcsönszerződés nem semmis a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

Kifejtette továbbá, hogy a kétnemű árfolyam alkalmazásából eredő árfolyamrész nem minősül költségnek, ezért a szerződésben nem kellett %-os formában feltüntetni. Amennyiben költségnek is minősülne, úgy a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján akkor sem kellene %-os formában feltüntetni, csak összegszerűen, mivel értelmezése szerint a %-ban kifejezettség értelemszerűen csak az ilyen formában kifejezhető a kamatokra és járulékokra vonatkozik. Hivatkozott arra, hogy mindezek ellenére az árfolyamrész szerződéskötés kori összegét a Törlesztési Táblázat feltüntette, ez a 224,- Ft havi korrekció nevű tétel, amit még a THM-ben is számításba vettek. Ekként a kölcsönszerződés megfelelt a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjának.

Előadta, hogy a kölcsönszerződés tartalmazta azon feltételekről, illetve körülményekről való tájékoztatást, melyek esetében a hiteldíj megváltoztatható, ekként a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja alapján sem semmis. A módosítás lehetőségét, felperes erre vonatkozó diszkrecionális jogosultságát az ügyleti kamat tekintetében a kölcsönszerződés 7.5. pontjában és az Adatlapon az irányadó kamatlábként meghatározott TIBOR negyedévenként figyelembe vett változása esetére határozták meg, álláspontja szerint a változással egyenlő mértékben. A THM-ben értékelt árfolyamrész tekintetében pedig a Törlesztési Táblázat tartalmazta, hogy annak egyoldalú módosítására a pénzügyi változások esetén jogosult a felperes, mely utóbbi alatt a Raiffeisen Bank Zrt. irányadó deviza árfolyamainak a változását értették. Hivatkozott ezzel kapcsolatban arra, hogy az ügyleti kamatot ennek megfelelően összesen csak két alkalommal módosította, a módosítás csekély fizetési kötelezettséget eredményezett, mértéke a TIBOR változás irányával és mértékével egyező volt, egyszer az alperes terhére, egyszer a javára történt, a 224,- Ft összegű árfolyamrész pedig ténylegesen nem számította fel az alperesnek. Mindezek alapján álláspontja szerint a kölcsönszerződés nem semmis a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja alapján sem.

Előadta végül, hogy a Törlesztési Táblázat a szerződés 16.6. pontja alapján a szerződés elválaszthatatlan részét képezte. Nyilvánvalóan alaptalan ezért álláspontja szerint alperes állítása, hogy az aláírt nem tartalmazó lap nem képezheti a szerződés részét. Hivatkozott ennek kapcsán a bírósági gyakorlatra (BDT2012.2614). Előadta, hogy a felek a szerződés így részévé vált Törlesztési Táblázatban határozták meg a törlesztő részletek számát, összegét és a törlesztési időpontokat. Előadta, hogy a felperes pénzügyi vállalkozás, pénzváltást nem végez, nem váltja át a devizát más pénznemre. Ezért a Raiffeisen Bank Zrt.-t választotta a folyósításkori deviza vételi, a törlesztéskori deviza eladási árfolyamok meghatározásához. A felperes vállalati ügyfélnek minősül, ezért egyértelmű volt álláspontja szerint, hogy a Raiffeisen Bank Zrt. által alkalmazott árfolyamok közül a vállalati ügyfelekre irányadót kell alkalmazni, amelyeket minden napra csak egy időpontra határozott meg a referencia

hitelintézet. Azt nem vitatta, hogy ezt a kölcsönszerződésben sehol sem tüntették fel. Hivatkozott arra, hogy azt tény, hogy a valóságban is ennek megfelelően járt el, a honlapján 2010. februárjában közzétett tájékoztató is megerősíti. A fentiek miatt álláspontja szerint a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja szerint sem érvénytelen.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását indítványozta. Az érdemi védekezésében előadottakat az általa megjelölt sorrendben eshetőlegesen kérte figyelembe venni.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés érvényesen nem jött létre a Ptk. 217. § (1) bekezdése alapján, mert a Hpt. 210. § (1) bekezdésében előírt írásbeli alak hiányzik a felperes nevében aláíró személy érvényes meghatalmazásának a hiányában.

Másodlagosan előterjesztett érvénytelenségi kifogásait arra alapította, hogy a teljes kölcsönszerződés semmis a Hpt. 213. § (1) bekezdés b), c), d) és e) pontjai alapján. Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek az alkalmazására irányuló viszontkeresetet nem terjesztett elő. Ellenezte a szerződés felperes másodlagos kereseti kérelmében kért érvényessé nyilvánítását azon az alapon, hogy az a felek szerződéses akaratának az utólagos pótlása lenne, ekként az érvénytelenségi okok nem kiküszöbölhetők.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott semmisségi okot illetően előadta, hogy a THM nem valós, a szerződés ezen felül nem tartalmazta a THM számítása során figyelembe nem vett valamennyi egyéb költséget és ezek összegét, vagy, ha ez nem lehetséges az erre vonatkozó becslést. E körben hivatkozott a szerződésben nevesített alábbi költségek összegszerű feltüntetésének, becslésének a hiányára: 5.4. pontban nevesített kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással, 3.2. pontban nevesített elidegenítési és terhelési tilalommal, opciós jog bejegyzésével, 7.3. pontban nevesített fizetési kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos költségek, valamint a 10. 11. pontban nevesített gépjármű tulajdonjogának megszerzése érdekében, valamint korának és futásteljesítményének megfelelő állapotba hozásához felmerült költségek, 10.15. pontban nevesített finanszírozó felperes gépjárművel kapcsolatos jogainak érvényesítésével kapcsolatosan felmerült költségek. Az alperes álláspontja szerint e körben összegszerűen, de legalább becslés formájában a szerződésnek tartalmaznia kell a szerződésszegés esetén fizetendő szankciós költségeket is.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti semmisségi ok kapcsán hivatkozott arra, hogy a szerződéssel kapcsolatos összes költséget százalékos formában sem tüntette fel a szerződés. E körben nem szerepelt %-os formában a szerződésben az álláspontja szerint költségnek minősülő árfolyamrész sem, ahogy azt a felperes is beismerte.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja szerinti semmisségi okra nézve kifejtette, hogy a szerződés nem tartalmazta a hiteldíj megváltoztathatóságát megalapozó feltételek, körülmények részletes meghatározását, illetve ha ez nem lehetséges, az erről szóló tájékoztatást. Ezek a feltételek ugyanis akkor részletesen meghatározottak, ha a fogyasztó, vagy bárki más számára kitűnik, hogy mely objektív mércével meghatározható tényezők esetén, milyen mértékben módosul a hiteldíj. Ennek nem felel meg az ügyleti kamat esetében a szerződés 7.5. pontja, mert abban csak annyi van rögzítve, hogy az eltérés irányában módosítja a felperes a kamatlábat, azonban nincs meghatározva, hogy milyen mértékben, továbbá a felperes döntésétől függ annak az alkalmazása. A 7.6. pont sem felel meg a részletes meghatározottság kritériumának, mert abban csak annyi szerepel, hogy a felperes jogosult a hirtelen változást követni, ami amellet, hogy ugyancsak a felperes döntésétől függ, nem rögzíti a változtatás mértékét. Ekként ez a kikötés nem felel meg a Kúria 2/2012. (XII.10.) PK véleményében megfogalmazott szimmetria elvének sem. Ez utóbbival kapcsolatban azonban az alperes azt is előadta, hogy e szerződési kikötés tisztességtelenség

okán való semmisségére nem kíván hivatkozni. A felperessel egyezően állította, hogy az árfolyamrész változtatása is hatással van a hiteldíjra, azonban a szerződésből nem derül ki, hogy milyen feltétek, illetőleg körülmények esetén, hogyan és milyen mértékben változtatható, mert a Törlesztési Táblázatban szereplő „pénzpiaci változások” kitételből egyértelműen nem állapítható meg, hogy mely pénzpiacok, milyen változása alapján és milyen mértékben módosítható a hiteldíj, és az az „Üzletszabályzat ide vonatkozó részei” alapján sem meghatározható, mert szemben a Törlesztési Táblázat erre való utalásával, annak nem voltak „ide vonatkozó részei”.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontját illetően az alperes előadta, hogy a Törlesztési Táblázat nem vált a szerződés részévé, mert azt a felek nem írták alá. Amennyiben a részévé is vált volna, a törlesztő részletek száma, illetve valamennyi törlesztő részlet összege abban nincs meghatározva, mert a szerződés 1.1.17. pontjában csak az került meghatározásra, hogy a felperes az elszámolás során a Raiffeisen Bank Zrt. deviza árfolyamait alkalmazza, azonban ez a bank egy napon belül háromféle árfolyamot tesz közzé (lakossági ügyfelek, vállalati ügyfelek, private banking ügyfelek részére), ezeken belül naponta többféléét is, és az már nincs rögzítve a szerződésben, hogy ezekből melyik irányadó. Kifejtette ennek kapcsán, hogy a változó paraméterek miatt a szerződéskötéskor nem ismert jövőbeli törlesztőrészletek összege akkor egyértelműen meghatározott, ha kiszámítható, ennek azonban a fentiek miatt a perbeli szerződés nem felel meg.

Az alperes érdemben vitatta ezen felül a kereset összecszerűségét is.

A felperes keresete alaptalan volt az alábbiak szerint.

A bíróság a tényállást a felek előadása és az általuk becsatolt okiratok tartalma alapján állapította meg, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (Pp.) 163. § (2) bekezdésére és a Pp. 193. §-ára is figyelemmel.

A felperes az elsődleges kereseti kérelmében a felek között létrejött fogyasztási kölcsönszerződés felmondásából eredő elszámolási igényét érvényesítette. Az alperes a kereset jogalapját elsődlegesen előterjesztett érvénytelenségi kifogása alapján a fogyasztási kölcsönszerződés jogszabály által megszabott írásbeli alakban történő érvényes létejét vitatta. Ezért a bíróság a 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény iránymutatásai alapján a perben elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes által érvényesített jog alapjául állított, Ptk. 523. § (1) bekezdésével, és a Hpt. 2. számú melléklet 10.2. pontjával nevesített kölcsönszerződés létrejött-e érvényesen írásbeli alakban a felek között.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 217. § (1) bekezdése szerint jogszabály a szerződésre meghatározott alakot szabhat. Az alakiság megsértésével kötött szerződés – ha jogszabály másként nem rendelkezik – semmis. Ilyen jogszabály a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.), melynek a szerződéskötéskor is hatályban volt 210. § (1) bekezdése szerint a pénzügyi intézmény pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra – ilyennek minősül a Hpt. szerződéskötéskor hatályos 3. § (1) bek. b) pontja szerint a 2. számú melléklet 1. fejezet 10.2. pont a) alpontjával nevesített pénzkölcsönnyújtás - irányuló szerződést csak írásban vagy minősített elektronikus aláírással ellátott elektronikus okirat formájában köthetett.

Az írásbeli alakhoz az okirat aláírása általános elvárás. A Ptk. 219. § (1) bekezdése alapján a felperes a szerződéskötésre irányuló jognyilatkozatot meghatalmazott útján is tehetette. A

meghatalmazáshoz azonban a Ptk. 223. § (1) bekezdése szerint olyan alakszerűségek voltak szükségesek, amilyeneket jogszabály a meghatalmazás alapján megköthető szerződésre előírt. A Hpt. 210. § (1) bekezdése éppen ilyen jogszabályhely, ami a fogyasztási kölcsönszerződés érvényességét írásbeli alakhoz kötötte. A felperes által becsatolt ügynöki szerződés értelmében a felperes megbízta a Takachi Hungary Kft. gépjármű márkakereskedőt a Hpt. szerződéskötéskor hatályos 2. számú melléklet 1. fejezet 12. pont a) alpontja szerinti pénzügyi ügynöki tevékenység végzésével, ennek alapján a megbízott jogosult volt a felperes nevében és javára a fogyasztási kölcsönszerződés megkötésére. A Takachi Hungary Kft. joghatályosan feljogosíthatta írásban a felperes megbízó hozzájárulásával az ügynöki szerződés mellékletében az ilyen jogcselekményre vonatkozó aláírási joga gyakorlására a szervezeti képviseleti joggal egyébként nem rendelkező alkalmazottait. A perbeli esetben azonban a Takachi Hungary Kft. helyett aláíró alkalmazott, Samu Gábor az írásbeli meghatalmazást tartalmazó mellékletben felsorolt személyek között nem szerepelt. Ekként úgy tett a 2007. március 14-én kelt okirat aláírásával a felperes nevében fogyasztási kölcsönszerződés megkötésére irányuló jognyilatkozatot, hogy erre a cselekményre nem volt meghatalmazása, vagyis, ahogyan arra a felperes maga is helytállóan hivatkozott, álképviselőként járt el. Az álképviselő által kötött szerződés viszont csak akkor jön létre, ha azt a képviselt személy utólag jóváhagyja (Ptk. 221. §). A felperes ténybeli előadása szerint az álképviselő eljárásának utólagos jóváhagyásra a felperes a kölcsönösszeg rendelkezésre bocsátásából, a szerződés nyilvántartásba vételéből és a számlázás megkezdéséből álló magatartásával kerített sort. Ez a ráutaló magatartással kifejezett szándék viszont az érvénytelenségi okot jelentő írásbeliség hiányát nem orvosolta. Ekként a felperesnek a 12. pont a) alpontja szerinti közvetítő eljárásának az utólagos jóváhagyásakor írásbeli alakban megtennie a felperesnek a kifejezetten erre irányuló jognyilatkozatot. Ennek megtörténtét a felperes nem állította, és a kifejezetten az álképviselő eljárásának utólagos írásbeli jóváhagyására utaló jognyilatkozat tételére a peradatok sem utaltak.

A felperes alaptalanul hivatkozott e körben a Ptk. 220. § (1) bekezdésében foglalt vélelmezett képviselet szabályaira. Ezek az üzlet körében szokásos szerződés kötésére vagy más jognyilatkozat tételére vonatkozó képviseleti jog vélelmezésére vonatkoznak. A bíróság álláspontja szerint ugyanakkor a gépjármű márkakereskedő üzletében szokásos szerződések a gépkocsi tulajdonjogának átruházására irányuló szerződések, nem a közvetítő útján kötött fogyasztási kölcsönszerződések. Amennyiben ezek is lennének, az olyan szerződések megkötésénél, amelyek érvényességét jogszabály írásbeli alakhoz köti, a szerződéskötésre irányuló jognyilatkozat érvényességéhez írásbeli alakot rendel, a vélelmezett képviselő nem járhat el, csak a cégjegyzésre jogosult szervezeti képviselő, vagy az a személy, akinek erre írásbeli meghatalmazása van.

Ennek folytán a bíróság megállapította, hogy az alperes által elsődlegesen megjelölt Ptk. 217. § (1) bekezdésére alapított semmisségi kifogás alapos, a kölcsönszerződés a jogszabályban előírt alak hiánya miatt érvénytelen. Az érvénytelen szerződés pedig nem alkalmas a célzott joghatás kiváltására, abból jogok és kötelezettségek nem származnak, ezért a felperes arra jogot nem alapíthatott az alperessel szemben. Az alperes által elsődlegesen hivatkozott érvénytelenségi ok fennállása alapján szükségtelemmé vált az alperes által másodlagosan felhozott érvénytelenségi okok és a kereset összegszerűségének a vizsgálata, ezért a bíróság e vonatkozásban a felek erre irányuló előadásának és a felperes által rendelkezésre bocsátott okirati bizonyítékoknak a vizsgálatát már mellőzte.

Csupán megjegyzi ezért ez utóbbi körben a bíróság az alábbiakat. Mindenben osztotta a Kúria 2013. július 4-én kelt Gfv.VII.30.078/2013/14. számú közbenső ítéletében foglaltakat a

tekintetben, hogy a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjának a kifejtését a 41/1997. (III.5.) Korm. rendelet 8. § (1), (2) bekezdései adják. E Korm. rendelet 8. § (2) bekezdése szerinti a THM számítása során figyelembe nem vehető költségek meghatározását és összegét, vagy, ha ez nem lehetséges legalább az ezekre vonatkozó becslést kell tartalmaznia a fogyasztási kölcsönszerződésnek. Ezen költségek körébe tartoznak az átutalási díjak és a szerződésben vállalt kötelezettség nem teljesítéséből származó szankciós költségek is, melyek nem minden esetben kerültek összezszerűen, de legalább becslés formájában meghatározásra a perbeli szerződésben. A Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontját illetően megjegyzi a bíróság, hogy az itt meghatározott szerződéssel kapcsolatos összes költség fogalmi körébe tartozik a kétnemű árfolyam alkalmazásából eredő árfolyamrés. A Hpt. 213. § -a ugyanis fogyasztóvédelmi célú kötelező érvényű rendelkezéseket tartalmaz, ezért a fogyasztó és nem a pénzügyi intézmény szempontjából kell értékelni az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott költségek fogalmát. A fogyasztó szempontjából pedig egyértelmű teher adódik a kölcsönszerződéshez közvetlenül kapcsolódó kétnemű árfolyamok alkalmazásából még az árfolyamok változatlanlansága esetén is, ezért az olyan költségnek minősül, melyet a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerint a fogyasztási kölcsönszerződésben fel kell tüntetni. E jogszabályhely helyes nyelvtani és teleológiai értelmezése alapján a szerződéshez (a szerződésszerű teljesítéshez) kapcsolódó összes költség feltüntetésének %-os formában kell megtörténnie, ami a perbeli esetben kétségtelenül elmaradt. Ami a szerződés általános szerződési feltételei között meghatározott 7.5. pontját illeti, az a Ptk. 207. § (1), (2) bekezdése szerinti értelmezés mellett az üzleti kamat és ezzel együtt szükségszerűen a hiteldíj módosításának a kötelezettségét a referencia kamat változásával egyező irányban és mértékben róttá a felperesre, azaz az ilyen kamatemelés, vagy csökkentés a szerződés tartalmának megfelelően következhetett be, nem pedig valódi egyoldalú módosításának a következtében, így erre a Hptk. 213. § (1) bekezdés c) pontja nem vonatkozott. A szerződés 7.6. pontja viszont valódi egyoldalú szerződésmódosítási jogot kötött ki a felperes számára, azonban az ennek alapjául szolgáló körülmények és feltételek a kamatmódosítás mértéke vonatkozásában nem voltak egyáltalán meghatározva. Ami a Törlesztési Táblázatot illeti, abban a felperes által előre egyoldalúan meghatározott egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételeket rögzített, melyekre vonatkozóan az alperes a kölcsönszerződés 16.8. pontjában aláírásával kifejezetten kijelentette, hogy azokat megismerte, ekként annak feltételei a Ptk. 205/B. § (1) bekezdése alapján a szerződés részévé váltak. A Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja viszont a jogszabályhely helyes értelmezése alapján a fogyasztási kölcsönszerződésben valamennyi törlesztő részlet összegének a meghatározását írja elő. Ezért, ha a szerződésnek az a tartalma, hogy a törlesztőrészeket előre meghatározott körülmények bekövetkezése esetén, előre meghatározott módon, a felektől függetlenül, nem a felperes egyoldalú szerződésmódosításának az eredményeként változhatnak, akkor az összeg változását előidéző körülményeket, feltételeket is rögzíteni kell, ellenkező esetben valamennyi, jövőbeli törlesztő részlet összege nem lesz meghatározott. Ha csak annyi szerepel a szerződésben, hogy a Raiffeisen Bank Zrt. napi deviza eladási árfolyama a viszonyítási árfolyamszint, miközben a hitelintézet naponta több eladási árfolyamot is alkalmaz, az a meghatározás nem felel meg a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjának. Az, hogy a felperes úgy gondolta, hogy a vállalati ügyfelekre irányadó eladási árfolyamot alkalmazza az elszámoláskor a Ptk. 207. § (5) bekezdése alapján közömbös.

Az érvénytelenségi okok kiküszöbölésére irányuló másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban a bíróság rámutat arra, hogy a Ptk. 237. § (2) bekezdése a szerződés érvényessé nyilvánítását akkor teszi lehetővé, ha az érvénytelenség oka megszüntethető. Ez a helyzet akkor, ha a szerződés rendelkezései közül a semmisséget megalapozó kikötések mellőzhetők.

Az érvényessé nyilvánítás azonban nem járhat a szerződés tartalmának a kiegészítésével, a szerződés létrehozására irányuló akaratnyilatkozat ugyanis a bíróság ítéletével sem pótolható a jelenleg hatályos jogszabályok alapján.

Tekintettel arra, hogy a felek egyike sem kérte kereseti, viszontkereseti kérelem formájában a Ptk. 237. §-ában foglalt jogkövetkezmények alkalmazását a Hpt. 210. § (1) bekezdésében megszabott alak mellőzése miatti semmisség megállapítása esetére, a bíróság a Pp. 141. § (6) bekezdése alkalmazásával a rendelkezésre álló peradatok alapján döntött és a fenti jogszabályhelyek alapján a felperes keresetét – jogalap hiányában - elutasította.

A bíróság a Pp. 77. §-a, és a Pp. 78. § (1), (2) bekezdése alapján kötelezte a pereszes felperest az alperes perköltségének a megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bek. a.) pontja, valamint 4/A. §-a alapján 74.120,- Ft + ÁFA, összesen 94.132,- Ft ügyvédi munkadíjból állt, tekintettel arra is, hogy az alperes a peres képviselővel felmerült ügyvédi munkadíjat ugyan megbízási szerződés alapján kérte megállapítani, azonban azt összességében a későbbiekben nem jelentette be és a megbízási szerződést a tárgyalás berekesztéséig nem csatolta.

Budapest, 2013. szeptember 5.

bíró

A kiadmány hitelével:

